

Abstrakt

Disertační práce se zabývá tématem definice náboženství v rámci výuky vzdělávací oblasti *Občanský a společenskovědní základ* na gymnáziích a jejím cílem je zodpovězení otázky, jak přistoupit k výuce tohoto komplexního tématu na půdě středních škol. První část disertační práce uchopuje problematiku definování náboženství optikou dichotomie *substantivismu a funkcionalismu* Williama E. Arnala, skrze niž jsou dále nahlíženy středoškolské učebnice filosofie a religionistiky a další vybrané vzdělávací materiály. Další část je věnována analýze *Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia* a dalších kurikulárních dokumentů, obecnějším úvahám o smyslu vzdělávání a reflexím paradigmatu postmoderní situace ve vzdělávání; na základě těchto analýz a úvah jsou následně formulovány konkrétnější cíle výuky tohoto tématu na středních školách vymezením tří didaktických imperativů: *problematizace, plurality a rezonance*. V závěrečné části je pak navržen přístup k výuce definice náboženství na gymnáziích, který vychází ze spojení perspektiv předchozích kapitol, pedagogického konstruktivismu, kritické pedagogiky a filosofických koncepcí Ludwiga Wittgensteina. Tento přístup je rovněž ilustrován na návrhu učebnicového textu a několika modelových hodinách zaměřených na toto téma. Kromě těchto závěrů by disertační práce měla sloužit i jako obecnější zamyšlení nad problematikou výuky komplexnějších pojmů a koncepcí na gymnáziích.